نامه گندم‌کاران به سازمان بازرسی درباره قیمت گندم

رئیس بنیاد ملی گندم‌کاران با ارسال نامه‌ای به رئیس سازمان بازرسی کل کشور، خواهان ورود این سازمان به موضوع «تخلف دولت در تعیین نرخ خرید تضمینی گندم» شد.

به گزارش تسنیم، عطاءا... هاشمی رئیس بنیاد ملی گندم‌کاران ایران با ارسال نامه‌ای به حجت‌الاسلام درویشیان، ریاست سازمان بازرسی کل کشور با موضوع «تخلف دولت در تعیین نرخ خرید تضمینی گندم» خواهان ورود این سازمان به موضوع خرید تضمینی گندم شد و درباره عواقب تعیین نادرست قیمت این محصول هشدار داد.

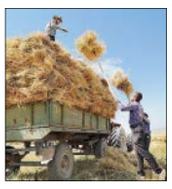

تعیین نرخ خرید تضمینی برخی از محصولات کشاورزی برای سال زراعی ۹۹-۹۸ موجب نارضایتی جامعه کشاورزی شده است. میزان خرید تضمینی گندم در سال زراعی گذشته سه میلیون تن کمتر از برآوردها بود که تشکل‌های بخش کشاورزی دلیل اصلی آن را تعیین پایین قیمت گندم می‌دانند.

انتشار نرخ تورم شهریور ماه نشان داد که این عدد در نقاط محروم بیش از سایر مناطق کشور بوده است

چرا تورم در مناطق محروم متورم‌تر است؟

گروه اقتصادی

شاخص نرخ تورم به تفکیک استان‌ها، نشان می‌دهد در نیمه اول امسال فشار تورم در استان‌های محروم بیشتر از استان‌های برخوردار بوده است.اعداد و ارقامی که مرکز آمار درباره شاخص تورم در شهریور ۹۸ منتشر کرده، بیانگر تفاوت قابل ملاحظه روند تورم در استان‌های کشور است. مرکز آمار، نرخ تورم را با دو شاخص تورم سالانه و تورم نقطه به نقطه منتشر می‌کند که در ادامه به بررسی آنها پرداخته‌ایم.

مرکز آمار همچنین بالاترین درصد تغییرات شاخص قیمت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در شهریورماه ۱۳۹۸ را بررسی کرده است.

بالاترین تورم نقطه‌به‌نقطه شاخص قیمت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در شهریور ۹۸ برای استان‌های ایلام، بوشهر و هرمزگان به ترتیب ۵۴/۴ درصد، ۵۱/۳ درصد و ۵۰ درصد اعلام شده است. این رقم در این ماه برای استان تهران ۴۶/۲ درصد گزارش‌شده است.

از سوی دیگر، پایین‌ترین شاخص قیمت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در شهریور ۹۸ در استان‌های زنجان با ۳۴/۷ درصد، همدان با ۳۷/۲ درصد و آذربایجان غربی با ۳۸/۹ درصد بوده است.

براساس این گزارش، بالاترین نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به شهریور ۹۸ نیز برای شاخص قیمت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در سه استان بوشهر با ۷۷/۸ درصد، چهارمحال و بختیاری با ۶۹/۶ درصد و یزد با ۶۶/۹ درصد گزارش شده است. این شاخص برای استان تهران نیز ۶۳ درصد گزارش شده است. با این حال پایین‌ترین نرخ تورم ۱۲ ماهه شاخص خوراکی‌ها نیز مربوط به استان‌های زنجان، کرمان و سمنان به ترتیب با ۵۲/۹ درصد، ۵۸/۵ درصد و ۵۹/۱ درصد بوده است.

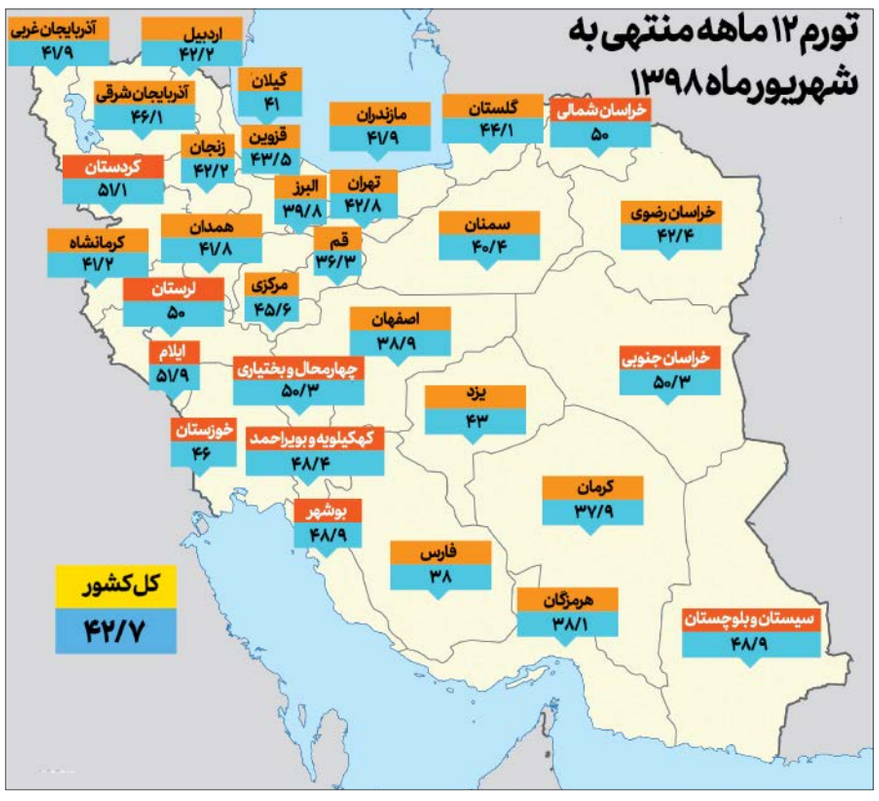

تورم روستاها از شهرها بالا زد

مرکز آمار، نرخ تورم را برای خانوارهای شهری و خانوارهای روستایی به طور مجزا تهیه می‌کند. در شهریور ۹۸ تورم نقطه به نقطه برای خانوارهای شهری کشور ۳۴/۵ درصد و برای خانوارهای روستایی ۳۸/۱ درصد اعلام شده است. این آمارها هم بیانگر بالاتر بودن تورم در مناطق روستایی نسبت به مناطق شهری است

تورم سالانه

نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به شهریور ۹۸ برای خانوارهای کشور به عدد ۴۲/۷ درصد رسید. بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به استان ایلام با ۵۱/۹ درصد، کردستان با ۵۱/۱ درصد، خراسان جنوبی با ۵۰/۳ درصد و چهارمحال و بختیاری با ۵۰/۳ درصد و کمترین آن مربوط به استان قم با ۳۶/۳ درصد، استان کرمان با ۳۷/۹ درصد و فارس با ۳۸ درصد بوده است.

آمار تورم ۱۲ ماهه منتهی به شهریورماه ۱۳۹۸ در استان‌های مختلف کشور نشان‌دهنده فاصله محسوس نرخ تورم در اکثر استان‌های مرزی و کم‌برخوردار نسبت به استان‌های برخوردار است.

تورم نقطه به نقطه

در شهریور امسال درصد تغییر شاخص تورم نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای کشور ۳۵ درصد اعلام شده است. محاسبات نشان می‌دهد بالاترین تورم نقطه به نقطه مربوط به استان‌های ایلام با ۴۶/۲ درصد، لرستان با ۴۳ درصد و خراسان جنوبی با ۴۲ درصد بوده و در مقابل پایین‌ترین نرخ تورم نقطه به نقطه به سه استان فارس، قم و همدان به ترتیب با ۲۹/۸ درصد، ۳۱/۱ درصد و ۳۱/۹ درصد تعلق گرفته است. در این دوره، نرخ تورم نقطه به نقطه برای استان تهران ۳۴/۹ درصد محاسبه شده که پایین‌تر از میانگین تورم در کل کشور بوده است.

افزایش تورم در مناطق محروم قابل انتظار بود

لطفعلی بخشی، استاد اقتصاد درخصوص افزایش میزان تورم در مناطق محروم نسبت به مناطق برخوردار گفت: کالاهای مختلف به صورت یکسان در تمام مناطق مختلف کشور توزیع نمی‌شود، بنابراین به نظر می‌رسد این افزایش نرخ تورم در مناطق کمتربرخوردار و روستایی طبیعی باشد.

وی افزود: با توجه به افزایش هزینه‌های حمل و نقل برای نقاط روستایی و کمتر برخوردار به نظر می‌رسد این مناطق با نرخ تورم بالاتری نسبت به سایر نقاط روبه‌رو شوند؛ البته در کنار این امر افزایش نرخ تورم این مناطق ریشه در مسائل دیگری نیز دارد.این اقتصاددان با بیان این که حمایت‌های دولتی نیز برای روستاییان اثربخش نبوده، تصریح کرد: بنده به ضرس قاطع مخالف کمک‌های دولتی هستم چون دولت در امورات خود هم مانده است و قادر نیست آنها را حل و فصل کند و به عبارت دیگر می‌توان گفت که ناتوان است. به‌عنوان مثال دولت برای حمایت از اقشار ضعیف و سایر مردم به واردات کالاهای اساسی، ارز ۴۲۰۰ تومانی تخصیص داد، ولی همه ما می‌دانیم که این امر فاجعه‌ای جبران‌ناپذیر برای اقتصاد ایران به همراه آورد و حتی یک‌بار هم از این امر عذرخواهی نکرد. وی افزود: در اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت‌های زیادی به‌وجود آمد و حتی بسیاری از واردکنندگان، کالای دیگری را به جای کالای اساسی وارد کردند.

تورم با فاصله ۶ ماهه به روستاها رسید

مرتضی عزتی، استاد اقتصاد گفت: هر حرکتی که در اقتصاد کشور اتفاق می‌افتد، استان‌هایی به عنوان استان‌های پیشرو (به‌عنوان مثال اصفهان، البرز، قم و تهران) که توسعه‌یافته‌تر هستند، سریع‌تر تحت تأثیر این تصمیم اقتصادی قرار می‌گیرند. به همین دلیل با تورم گسترده در اقتصاد کشور ابتدا این مناطق که گردش پول بیشتری در آنها ساری و جاری است، تحت تأثیر قرار گرفتند و بعد از حدود چهار تا شش ماه دیگر مناطق که گردش پولی کمی در آنها وجود دارد با تورم دست و پنجه نرم کرده‌اند.

این کارشناس مسائل اقتصادی تشریح کرد: بنابراین باید شاهد این باشیم که میزان تورم در این استان‌ها و مناطق، شش ماه دیگر برابر با وضعیت تورم تهران و دیگر مناطق توسعه‌یافته باشد ولی ممکن است در این زمینه استثنائاتی وجود داشته باشد.

عزتی در ادامه یادآور شد: در مقطعی در سال ۹۷ هم همین عوامل سبب شد که تورم روستایی نسبت به تورم شهری بیشتر باشد که در این امر سیاست‌های کلی دولت و بانک مرکزی می‌تواند نقش ویژه‌ای داشته باشد.

افزایش نرخ تورم ریشه در ارز ۴۲۰۰ تومانی دارد

جمشید پژویان، استاد اقتصاد در خصوص افزایش میزان تورم در مناطق محروم نسبت به مناطق برخوردار گفت: فارغ از درست یا غلط بودن نرخ تورم اعلامی باید نرخ تورم کالاهای اساسی نیز در کنار این نرخ اعلام شود چون به احتمال فراوان این کالاها نسبت به کالاهای لوکس با تورم به مراتب بالاتری روبه‌رو شده‌اند.وی افزود: سهم زیادی از هزینه‌های روستاییان نیز به خرید کالاهای اساسی اختصاص می‌یابد، بنابراین نرخ تورم در مناطق روستایی نسبت به مناطق شهری افزایش یافته است.

این اقتصاددان تاکید کرد: برای حل مشکل گرانی کالاهای اساسی دولت اقدام به توزیع ارز ۴۲۰۰ به واردکنندگان کرد که این سیاست از لحاظ اقتصادی ضربه سنگینی به اقتصاد کشور وارد کرد و از طرف دیگر این ارز در قالب رانت به عده‌ای محدود داده شد که بسیاری از آنها هم به جای واردات کالاهای اساسی، محصولات غیرضروری وارد کردند؛ به همین دلیل این سیاست اقتصادی به افزایش نرخ تورم نیز کمک شایانی کرد.

پژویان یادآور شد: این ارز به صورت کامل به واردات کالاهای اساسی اختصاص نیافت و نتوانست هدف اصلی خود که کاهش قیمت محصولات اساسی در بازار داخل را محقق کند.

تورم روستایی ناشی از انحراف ارز ۴۲۰۰ تومانی است

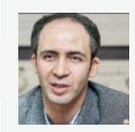

وحید شقاقی‌شهری، استاد دانشگاه گفت: مسأله اصلی در پیشی گرفتن نرخ تورم روستایی نسبت به نرخ تورم شهری و نرخ تورم مناطق کمتر برخوردار به مناطق برخوردار به افزایش قیمت کالاهای اساسی برمی‌گردد. برنامه دولت برای کاهش قیمت این کالاها اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به واردات آنها بود ولی نصف این مبلغ اختصاص‌یافته به واردات این کالاها عملاً از هدف اصلی خود منحرف شد به طوری که برخی با گرفتن ارز ۴۲۰۰ تومانی از کشور گریختند، برخی دیگر به جای واردات کالاهای اساسی به واردات دیگر کالاهای غیرضروری همچون غذای حیوانات روی آوردند یا ارز را به قیمت آزاد فروختند.

این امر سبب شد فشار زیادی به دهک‌های پایین جامعه به‌ویژه روستاییان وارد شود و آنها بیشتر تحت تأثیر این امر قرار بگیرند. از طرف دیگر در سبد خانوار این مناطق کالاهای ضروری نقش ویژه‌ای دارد و چون سیاست دولت در این زمینه اثربخش نبود با فساد و رانت از مسیر خود خارج شد، بنابراین تورم روستایی بیشتر از تورم موجود در شهرهاست.

کاهش قدرت خرید مردم سبب کاهش تورم شده است

ساسان شاه‌ویسی، اقتصاددان درخصوص افزایش میزان تورم در مناطق محروم گفت: در این که تورم نسبت به سال گذشته که بسیار بالا بود، کاهش یافته است شکی نیست اما این که معیار اصلی را تغییرات کمی یا مقداری در ارزش پول ملی و تأثیر آن در کالا و خدمات بخواهیم محاسبه کنیم به‌شدت اشتباه فاحشی است. صرف این که گردش حجم پول، کشش‌پذیری بازارهای ثانویه و کشش و مصرف در معاملات ارزی را کاهش دهیم که بانک مرکزی این کار را کرده، ما نمی‌توانیم بگوییم نرخ تورم را کنترل کرده‌ایم.

این استاد اقتصاد اذعان کرد: به نظر می‌رسد شتاب قیمتی کالا و خدمات و تولیدات در مناطق محروم یا مناطقی که تغییرات قیمتی و کشش‌پذیری قیمتی در آنها کم است (مثل جنوب تهران نسبت به شمال آن) از ذهن سیاستگذاران بانکی دورمانده است.

شاه‌ویسی ادامه داد: به‌عنوان مثال در یک سال اخیر در مناطق یک تا ۴ تهران قیمت مسکن ۲۷۸ درصد و در مناطق جنوب تهران ۲۱۱ درصد رشد داشته است. ولی در سال جاری روند کاهش نرخ مسکن در شمال شهر ۵ تا ۱۵ درصد بوده است، ولی در مناطق جنوبی به خاطر نزدیکی به قدرت خرید مردم و قابلیتی که سیاست‌های بانکی به وجود آورده، نرخ مسکن در این مناطق بالاتر رفته است.وی افزود: وقتی معاملات مصرف‌کنندگان را تعلیق می‌کنیم یا نیاز مصرفی‌شان را فریز می‌کنیم، تعبیرها این است که توانسته‌ایم نرخ تورم را کنترل کنیم. در صورتی که اگر مقدار معاملات در شرایط منطقی خود قرار بگیرد و در شرایط رکودی نباشد همان افزایش قیمت و کشش‌پذیری را در اقتصاد مسکن مناطق شمال شهر هم باید انتظار داشت.

این کارشناس اقتصادی اظهار کرد: بانک مرکزی روش مقداری پولی و ارزش پول ملی را به عنوان معیار اصلی نرخ تورم تعیین کرده و از سوی دیگر کاهش مصرف کالا و خدمات و کاهش معاملات را بدون در نظر گرفتن کاهش قدرت خرید تعیین کرده است؛ اما از نظر بنده شرایط تورمی نسبت به سال گذشته تغییری نکرده و فقط در سال گذشته در شرایط هیجانی قیمت‌ها راحت‌تر مورد پذیرش قرار می‌گرفت، ولی امسال اصلاح زمینه درآمدی برای خانواده را نداریم به عبارت دیگر نرخ فقر افزایش یافته ته است.

شاه‌ویسی عنوان کرد: اگر بتوانیم نسبت سرانه درآمد خانوار را به نسبت سال گذشته افزایش دهیم قطعاً نرخ تورم به مثابه گذشته خواهد بود، بنابراین به‌خاطر این که فقر را به گروه‌هایی تحمیل کرده‌ایم با یک رکود و کاهش مصرف روبه‌رو بوده‌ایم.

نبض اقتصاد

درآمد اصلاح یارانه‌ها جایگزین نفت می‌شود

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: ۱۳۰۰ هزار میلیارد تومان حجم یارانه‌های پنهان و آشکار است که درآمد ناشی از اصلاح یارانه‌ها، جایگزین درآمدهای نفت خواهد شد.

به گزارش مهر، محمدباقر نوبخت درباره اصلاح ساختار بودجه، بیان کرد: اصلاح ساختار بودجه در چهار محور تنظیم شده است که محور نخست در ارتباط با منابع تحت عنوان درآمدهای پایدار، محور دوم در رابطه با مصارف تحت عنوان هزینه‌های کارا، محور سوم در رابطه با ثبات سازی اقتصادی و محور چهارم نیز در رابطه با نهادسازی بودجه است که تغییراتی در مراحل بودجه ایجاد کنیم. آنچه در سال ۹۹ بر اساس این الگو باید انجام شود ابتدا روی بخش منابع است.

وی ادامه داد: منابع بودجه ۹۹ متفاوت از بودجه سنوات گذشته تنظیم و عمدتا معطوف به سه‌محور است؛ چراکه برای هزینه‌های جاری کلاً از منابع نفتی استفاده نخواهیم کرد.

نوبخت با تاکید بر این‌که سال آینده ریالی از درآمدهای نفتی برای هزینه‌های جاری مصرف نمی‌شود، گفت: هر درآمدی از نفت به دست آید برای طرح‌های عمرانی استفاده خواهد شد.

۳ محور جایگزین نفت

معاون رئیس‌جمهور با اشاره به سه محور جایگزین نفت در بودجه ۹۹ گفت: محور اول منابعی است که از یارانه‌های پنهان و آشکار کسب خواهد شد. در حال حاضر این منابع در حد ۱۳۰۰ هزار میلیارد تومان است و ما برای سال آینده بخشی از این را برای جایگزینی نفت در نظر خواهیم گرفت. وی افزود: محور دوم منابع مالیاتی است. مالیات را به دو بخش بنگاه و خانوار تقسیم کردیم، برای فعال‌ترشدن بنگاه‌ها از نظر تولیدی تخفیف‌های مالیاتی قائل شدیم که این موضوع به معنای کاهش ضرایب مالیاتی برای بنگاه‌های تولیدی است، درعوض منابع یا مایه‌های جدیدی همچون عایدی سرمایه را تعریف کردیم که می‌خواهیم در قالب قانون بودجه به مجلس ببریم.

وی ادامه داد: محور سوم جایگزین نفت نیز مولدسازی دارایی‌های دولت است که ما واقعا بهره‌وری نداریم. براساس گزارش‌ها هفت میلیون میلیارد تومان دارایی‌های دولت است.

۳ میلیون خانه خالی عامل گرانی مسکن

عضو کمیسیون عمران مجلس گفت: افزایش یا کاهش قیمت مسکن تابع عرضه و تقاضاست؛ یعنی به هر میزانی که مسکن مورد نیاز بازار تأمین شود، قیمت در مسیر تعادل حرکت خواهد کرد، بنابراین اگر سه میلیون خانه خالی به بازار تزریق می‌شد، التهابات دو سال اخیر کاهش می‌یافت.

مجید کیانپور در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت، بر ضرورت اعمال سیاست‌های مالیاتی بر خانه‌های خالی در کشور تأکید کرد و افزود: یکی از ابزارهای نظارتی و مدیریتی برای ساماندهی بازار مسکن، اخذ مالیات است؛ راهکاری که در چند سال اخیر به آن توجه چندانی نشده است.

نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: در شرایط کنونی کارشناسان بر ضرورت اعمال و اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی و قانون مالیات بر عایدی سرمایه مسکن تأکید می‌کنند، قوانینی که تاکنون نادیده گرفته شده است.

وی گفت: بر اساس آمارها حدود ۵۰۰ هزار واحد خانه خالی در تهران و حدود ۲/۵ تا سه میلیون خانه خالی از سکنه نیز در کل کشور وجود دارد؛ از طرف دیگر کشور سالانه برای تأمین مسکن زوج‌های جوان به‌حدود ۸۰۰ هزار تا یك میلیون مسکن نیاز دارد.

این نماینده مردم در مجلس دهم ادامه داد: این موضوع واضح و مبرهن است که اگر در دهه اخیر، دولت سیاست‌های مالیاتی را بر حوزه مسکن اعمال می‌کرد، ما در دو سال گذشته شاهد افزایش ۱۲۰ درصدی نرخ مسکن در کشور نبودیم. وی تصریح کرد: افزایش یا کاهش قیمت مسکن تابع عرضه و تقاضاست، یعنی به هر میزانی که مسکن مورد نیاز بازار تأمین شود، قیمت در مسیر تعادل حرکت خواهد کرد، اما در صورت کاهش عرضه، قیمت‌ها افزایش می‌یابد؛ بنابراین اگر سه میلیون خانه خالی به بازار تزریق می‌شد، التهابات دو سال اخیر کاهش می‌یافت.